

Рішення
спеціалізованої вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
про присудження ступеня доктора філософії
Купчак Світлані Богданівні

Спеціалізована вчена рада Рівненського державного гуманітарного університету, МОН України, м. Рівне прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації **«Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування проєктної технології у професійній діяльності»** за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» «19» травня 2023 року.

Купчак Світлана Богданівна, 1977 року народження, громадянка України, освіта вища: у 2006 р. закінчила Рівненський державний гуманітарний університет за спеціальністю «Початкова освіта».

З 2017 р. по вересень 2022 р. навчалася в вечірній (очній) аспірантурі Рівненського державного гуманітарного університету, МОН України, м. Рівне.

Дисертацію виконано у Рівненському державному гуманітарному університеті, МОН України, м. Рівне.

Науковий керівник – Грицай Наталія Богданівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри природничих наук з методиками навчання, професор кафедри природничих наук з методиками навчання Рівненського державного гуманітарного університету.

Основні результати дисертації відображено у 13 публікаціях автора (9 одноосібних), серед яких 6 відображають основні наукові результати, з них 5 статей у наукових фахових виданнях України (4 одноосібні), 1 стаття у зарубіжному виданні, 7 додатково відображають результати дисертації (6 публікацій у матеріалах наукових конференцій та 1 навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти).

1. Купчак С. Б. Особливості реалізації проєктної технології навчання у початковій школі. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 63: збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М.П.Драгоманова. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. С. 95–98.

2. Купчак С. Б. Значення проєктної технології у підготовці майбутніх учителів початкової школи. *Інноваційна педагогіка: науковий журнал*. Одеса, 2019. Випуск 12. Том 2. С. 135–138. (Index Copernicus)

3. Купчак С. Б. Модель підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування проєктної технології. *Витоки педагогічної майстерності: науковий журнал*. Полтава, 2020. Випуск 25. С. 128–132. (Index Copernicus)

4. Купчак С. Б. Зарубіжний досвід підготовки майбутніх учителів початкової школи до використання проєктної технології. *Ukrainian professional education = Українська професійна освіта: науковий журнал*. Полтава, 2021. № 9–10. С. 144–150.

5. Грицай Н. Б., Купчак С. Б. Готовність майбутніх учителів початкових класів до використання проєктної технології у Новій українській школі. *Інноваційна педагогіка: науковий журнал*. Одеса, 2022. Випуск 49. Том 1. С. 105–108. (Index Copernicus)

6. Грицай Н. Б. Купчак С. Б. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до застосування проєктної технології. *Балканско научно образование*. 2019. Том 3. № 2 (4). Пловдив, Българиa. С. 25–27. (OAJI (Open Academic Journals Index), EBSCO, GIF (Generdl Impact Factor), ERIH PLUSEUROPA, ROAR (Registry of Open Access Repositories), GIF (Generdl Impact Factor), ERIH PLUS NORGENSD, Index Copernicus International, ISSUU, EMBASE, Google Scholar).

У дискусії взяли участь голова, члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці.

Войтович Оксана Петрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри екології, географії та туризму, Рівненський державний гуманітарний університет.

Зауважень немає.

Сяська Інна Олексіївна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії, Рівненський державний гуманітарний університет.

Зауваження є:

1. У дисертації здобувачка абсолютно правильно виокремлює і характеризує низку ключових понять дисертаційної роботи, як-от: «підготовка майбутніх учителів початкової школи», «готовність», «готовність майбутніх учителів початкової школи до застосування проєктної технології у професійній діяльності», «метод проєктів», «проєктна технологія». Проте у змісті дисертації не досить чітко простежується ієрархічність виокремлених концептів «проєктна технологія» і «метод проєктів». На с. 37, 47-50, 74 роботи вони трактуються як тотожні поняття.

2. У результативно-оцінювальному блоці моделі, урахувавши застосований дисертанткою покомпонентний підхід (оцінювання кожного компоненту готовності окремо), поряд з критеріями, за якими визначалася готовність майбутніх учителів початкової школи до використання проєктної технології, слід вказати назви структурних компонентів досліджуваного феномену.

3. На нашу думку, варто було більш повно розкрити роль розвитку soft-skills навичок студентів у формуванні їхньої готовності до використання проєктної технології в майбутній професійній діяльності.

4. З огляду на практичну значущість дисертаційної роботи висловлюємо побажання щодо впровадження результатів дослідження у вигляді методичних рекомендацій для викладачів закладів вищої та післядипломної педагогічної освіти.

Боровець Олена Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти, Рівненський державний гуманітарний університет.

Зауваження є:

1. У п. 1.3. дисертації розкрито особливості використання проектної технології в початковій школі, зокрема проаналізовано навчальні програми для 1-4 класів, вказано орієнтовні теми проєктів. Вважаємо, що текст дисертації значно збагатився б, якби авторка детальніше описала зміст проєктів з різних предметів у початковій школі на конкретних прикладах.

2. У роботі представлено результати опитування здобувачів вищої освіти зі спеціальності 013 «Початкова освіта» та вчителів-практиків, які працюють у початковій школі. На наш погляд, доцільним було б опитування учнів початкових класів та їхніх батьків щодо ставлення до проектної технології та її використання в освітньому процесі.

3. Вважаємо, що наукова робота Купчак С. Б. була б ще більш ґрунтовною за умови розроблення дисертанткою тематики й змісту семінарів і майстер-класів з проблеми застосування проектної технології в освітньому процесі початкової школи для неформальної освіти вчителів-практиків та майбутніх учителів початкових класів.

Комар Ольга Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Зауваження є:

1. У п. 1.1. авторка у більшій мірі розкриває питання підготовки студентів. Про готовність зустрічаємо на с.35 (цитування); далі йде про підготовку і компетентності вчителя початкової школи. І на с. 39 тлумачиться поняття «готовність». На нашу думку, варто було б по-іншому визначитись з назвою 1.1.

2. На с. 69 авторка зауважує на певну специфіку застосування проектної технології у початковій школі, далі по тексту вказує на вікові особливості молодших школярів. На нашу думку серед особливостей треба було б зазначити, що у початковій школі один учитель навчає дітей з 1-го по 4-й клас. Тому йому легше, відповідно до програм, організувати і втілювати в освітній процес початкової школи різні проєкти відповідно вікових особливостей учнів та змістового наповнення освітнього процесу.

3. По змісту усієї роботи автор вільно вживає фрази: «учитель початкових класів» і «учитель початкової школи». Хоча в темі дисертації заявлено «...учителів початкової школи».

4. У кожному з компонентів готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування проєктної технології у професійній діяльності автор вказує по три показники. Серед них хотілося б бачити не тільки бажання, знання, розуміння, уміння тощо, а й проєктування (планування) проєктної технології, оскільки це один із показників творчого підходу вчителя до певного виду робіт у своїй професійній діяльності.

5. У 3.3. можна було б зменшити інтервал у таблицях, оскільки вони займають багато місця.

Красовська Ольга Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти, ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет».

Зауваження є:

1. Безумовно позитивним є ґрунтовний аналіз дослідницею освітніх програм українських та зарубіжних закладів вищої освіти, за якими проводять підготовку майбутніх учителів початкової школи. Проте, на наш погляд, дослідження ще більше виграло б, якби було детальніше описано зміст окремих дисциплін, спрямованих на підготовку здобувачів до реалізації проєктної технології (наприклад, «Projekty edukacyjne» в Педагогічному університеті імені Комісії національної освіти в Кракові, Республіка Польща).

2. Під час аналізу понятійно-категоріального апарату дослідження доцільним було б розроблення схеми, на якій позначити взаємозв'язки між основними поняттями дослідження: «професійна підготовка», «професійна готовність», «професійна компетентність», «професійна діяльність», «проєктна технологія» тощо.

3. На нашу думку, в тексті дисертації варто було б конкретизувати теми проєктів, які виконували здобувачі вищої освіти під час вивчення різних навчальних дисциплін у закладі вищої освіти, та оформити цю інформацію у вигляді таблиці.

4. У роботі з-поміж навчальних дисциплін згадано «Методику навчання мистецької освітньої галузі». На наш погляд, дисертація збагатилася б, якби в ній було ширше розкрито сутність мистецьких проєктів та вказано особливості виконання проєктів з мистецької освітньої галузі в початковій школі.

5. Текст дисертації в деяких місцях містить окремі технічні та стилістичні огріхи та описки.

Результати таємного голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада Рівненського державного гуманітарного університету присуджує **Купчак Світлані Богданівні** ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».

Голова

спеціалізованої вченої ради

Войтович О.П.

